

Môj
útek

zo

Saudskej
Arábie

na

slobodu

IKAR

REBELKA

Rahaf Muhammad

Rahaf Mohammed
REBEL

Copyright © 2022 by Rahaf Mohammed Enterprise Inc.

All rights reserved

Translation © 2022 by Jana Seichertová

Jacket Photograph: Mamasta Camara © Sanne Outhuis

Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8389-3

*Venujem všetkým ženám,
ktoré bojujú za svoju slobodu*

PRVÁ KAPITOLA

Na úteku

31. decembra 2018

Od slobody ma delila už iba jazda autom. Vyše roka som čakala, kedy sa mi naskytne vhodná príležitosť na útek. Mala som osemnásť rokov a bola som na smrť vystrašená, že môj dôkladne premyslený plán zlyhá. Moje srdce sa však búrilo proti ustavičnému strachu, krutým pravidlám a starodávny m zvykom v Saudskej Arábii, ktoré spôsobovali nám dievčatám utrpenie a občas aj smrť, a, naopak, vzlietlo ako vtáča zakaždým, keď som si predstavila život ďaleko od nich.

Telefón mi zostal, ale môj cestovný pas mal najstarší brat. Musela som ho získať a skryť na bezpečné miesto, aby som ho mala poruke, keď príde čas na útek. Predstierala som pokoj a tvárila som sa ako poslušná dcéra. Balila som sa a potláčala som úzkosť, ktorá ma zaplavovala, keď som zo spálne pozorovala rodinu, ako sa pripravuje na odchod a neskôr zhromažďuje na obed pred cestou do Kuvajtu.

Chystali sme sa do jeho hlavného mesta s rovnakým názvom na návštevu k príbuzným, u ktorých sme chceli stráviť celý týždeň pri príležitosti rodinného sviatku. Čakala nás desaťhodinová cesta autom z nášho domu v Há'ile, ktorá

mi poskytnete príležitosť na uskutočnenie môjho plánu. Keď som sedela vo svojej izbe a sledovala, ako bratia odnášajú naše kufre do auta, cítila som smútok a zároveň vzrušenie. Zmietala som sa medzi túžbou objasť bratov – čo bolo reálne zakázané, lebo v našej krajine objatie považujú za sexuálny akt – a nádejou, že mi v úteku nič nezabráni.

Steny okolo mňa boli holé, nevisel na nich ani jeden predmet, ktorý by prezrádzal, že v izbe býva mladá žena. Mať na stenách spálne akékoľvek náznaky života nebolo v tejto prísnej spoločnosti *halál*, čo znamená dovolené. Pamätám sa, ako mi vzali plyšového medvedíka, ktorého som v detstve mala na posteli – na fotografii alebo v inej forme je u nás dovolené zobrazíť len proroka Mohameda. Zhabali mi aj obrázky ľudí a zvierat, ktoré som kedysi nakreslila, lebo všetko, čo má dušu, podľa islamu súperí s Prorokom, a teda je zakázané. Učebnice a zošity roztrúsené okolo mňa mi pripomínali, že môj prvý semester na Háílskej univerzite sa skončil a že sa tam už nevrátim. Sedela som na posteli a premýšľala o svojom živote. Bola som saudskeoarabské dievča, ktoré milovalo svoju rodinu, ale nemohlo vystáť jej mantru „dievčatám vstup zakázaný“, rebelská dcéra a sestra, ktorú odpudzovala toxická zmes kultúrnych protirečení.

V škole nás učili, že Saudskej Arábii závidí celý svet. Ustavične nám opakovali, že žijeme v najbohatšej a najlepšej krajine s najväčšími ložiskami ropy, ktorej obyvatelia musia aspoň raz za život podniknúť *hadždž* – púť do Mekky, aby povzbudili celý svet v jeho každodennom úsilí. Už ako malé dievča som sa čudovala, prečo sme sa stali vysnívanou krajinou práve vďaka rope, letoviskám a po-

svätým púťam, a vždy ma rozčuľovalo, že stačí, aby ste podnikli hadždž, a odpustia vám všetky hriechy od zbitia manželky až po vraždu cudzinca.

V detstve som obdivovala celkom inú tvár Saudskej Arábie: hory neďaleko nášho domu lákajúce na nekonečné pikniky a túry alebo rozľahlé púšte so zvlhnutými piesočnými dunami, ktoré s každým východom a západom slnka zmenili farbu z chladnej béžovej na ohnivočervenú a povzbudili moju predstavivosť. Keď moja rodina odišla na noc do púšte, zvyčajne aby unikla pred neznesiteľnou letnou horúčavou, potme sme sa hrali na skrývačku, vyhrabávali si skrýše v mäkkom piesku a so smiechom prenasledovali králiky, tarbíky (púštne hlodavce) aj jeden druhého. Usporadúvali sme bežecké preteky a víťaz, pravdaže, dostal cenu. Spievali sme piesne, recitovali básne a zo zábavy tancovali s bratmi tradičný tanec *arda*, vyhradený pre mužov. Rodičia nám vždy rozprávali príbehy celkom odlišné od tých, ktoré sme počúvali v škole. Niektoré boli o rode Ál Rašídovcov, ktorý vládol v tomto regióne predtým, ako ich vyvraždili Sa'údovci a prevzali nad ním moc, iné rozprávali o minulosti nášho národa a schopnosti nomádskych beduínov prežiť v púšti s minimálnymi zásobami jedla a v skromných podmienkach. Najväčšmi sa nám páčili príbehy, v ktorých rodičia spomínali na svoju mladosť a na to, ako sa do seba zaľúbili. Rozprávania starých príbehov je ako lepidlo, ktoré drží rodinu pohromade; počúvať o minulosti sa nám nikdy nezunovalo. Teraz viem, že sme si tým vytvárali vzácne spomienky.

Od detstva som si však uvedomovala veľké množstvo rozporov existujúcich v mojej vlasti. V Saudskej Arábii

prevažujú béžové a biele odtiene s fličkami zelenej neďaleko vodných oáz a hôr tvorených skalnými výbežkami a pokrytých stromami, ale tlmené farby jej prírody príkro kontrastujú s čiernymi postavami, ktoré sa pohybujú po vedľajších cestách a pripomínajú vrecia na mŕtvolu. Ženy a dievčatá nad dvanásť rokov sa zahaľujú zo strachu, aby mužovi náhodou nepadla do oka ich zvodná postava. Od deviatich rokov som musela nosiť *abáju* – voľné, neformálne čierne rúcho, ktoré mi viselo na pleciah a zakrývalo celé telo, a od dvanástich aj *nikáb*, čo je v podstate maska zahaľujúca všetko okrem očí. Už vtedy som si kládla otázku, či to nie je určitá forma trestu. Ak sa muž nevie ovládať, prečo sa žena musí skrývať, akoby to bola jej vina? A prečo muži odmietajúci džínsy a západné oblečenie nosia biele rúcho, ktoré odráža neznesiteľné teplo, zatiaľ čo ženy nútia nosiť čierne, ktoré ho pohlcuje?

Viac ako polovica z 33,4 milióna obyvateľov Saudskej Arábie má menej ako dvadsaťpäť rokov, čo som považovala za dobré znamenie. Hoci panovníci kráľovstva, ktorí tvrdia, že konajú v Božom mene, oznámili niekoľko zmien prísnych islamských pravidiel a vyzvali na znášateľnosť a umiernenosť, ďalej ukrižujú, stínajú a mučia tých, ktorí nesúhlasia so saudskoarabskou vládou. *Mutawwi'ovia* – alebo náboženská polícia – hliadkuje v uliciach a dokonca aj v univerzitách, údajne aby sa presvedčila, či občania „podporujú cnosť a predchádzajú hriechu“. V praxi to znamená, že počas modlitieb päť ráz za deň zatvoria všetky obchody, ženy nútia nosiť predpísané oblečenie, fanaticky oddeľujú mužov od žien a zakazujú im alkohol. Veľa ľudí sa však v skutočnosti nemodlí, dievčatá sa schádzajú so svojimi

priateľmi na tajných miestach a mnohí pijú alkohol tak, aby ich pri tom neprichytili. Deväťdesiat percent pracovnej sily v našej krajine tvoria cudzinci – Saudskí Arabi nevykonávajú robotnícke profesie –, takže ak sa potajomky stretnete v kaviarni s priateľmi, indická alebo afganská obsluha vás nenahlási a často dokonca ani nerozumie jazyku, ktorým hovoríte. Saudskoarabskí muži, ktorí majú zamestnanie, väčšinou pracujú pre vládu, popoludní si radi zdriemnu a okolo piatej sa zvyčajne zídu s priateľmi, s ktorými sa zabávajú dlho do noci.

Ja a moja rodina sme sunnitskí moslimovia z kmeňa aš-Šammári, ktorý vládol regiónu Há'íl, kým moc v ňom neprevzal kmeň Sa'údovcov. Há'íl je aj názov hlavného mesta tohto severozápadného regiónu. Je to najkonzervatívnejšia časť Saudskej Arábie a jej obyvatelia sú známi svojou štedrosťou a pohostinnosťou – aj preto sú naše dvere takmer vždy otvorené ľuďom, ktorí prichádzajú na kávu alebo jedlo. Moja rodina patrí k spoločenskej smotánke: žijeme v Saláhaddíne, bohatej štvrti Há'ílu, kde nie sú nijaké obchody, iba domy. Bývame v obrovskej vile s deviatimi spálňami, dvoma kuchyňami (hlavnou na prízemí a druhou na prvom poschodí, ktorá slúži na prípravu občerstvenia), desiatimi kúpeľňami, so šiestimi obývačkami a s malou záhradou. Zamestnávame kuchára, šoféra, gazdinú a vlastníme šesť rodinných áut (vrátane čierneho mercedesu, ktorý na nás práve čaká na príjazdovej ceste, aby nás odviezol do Kuvajtu). Užívame si aj rôzne výsady a výhody, napríklad môžeme tráviť dovolenky v iných arabských štátoch, prevažne v Jordánsku, Katare, Bahrajne, Spojených arabských emirátoch a Turecku.

Napriek tomu, keď premýšľam o svojej duševnej potrebe, jasne cítim, že tej sa mi veľa nedostáva. Veď posúďte sami: náš dom nemá ani jeden balkón, lebo dobrá žena by nikdy nesedela vonku, kde ju môže niekto uvidieť, a jeho okná sú vždy zatvorené, aby nejaký muž náhodou nezbadal vnútri niektorú ženu. Žena – to znamená každá príslušníčka ženského pohlavia staršia ako deväť rokov – nesmie opustiť dom a navštíviť susedov alebo bazár, aj keby si chcela kúpiť iba spodnú bielizeň alebo mejkap, ani ísť na prechádzku bez manžela, brata alebo syna, ktorý by na ňu dozeral. Nesmieme chodiť do kina, ale pozeráme americké filmy v počítačoch. Prestúpenie moslimov na iné náboženstvo je nezákonné. Ateistov u nás považujú za teroristov a to isté platí o feministkách. Homosexualitu v Saudskej Arábii trestajú smrťou. Manželstvo medzi bratrancom a sesternicou sa u nás považuje za normálne, vlastne je také rozšírené, že genetickí poradcovia našich ľudí presviedčajú, aby s tým prestali, lebo v posledných rokoch sme zaznamenali dramatický nárast počtu geneticky podmienených chorôb. Aj mnohoženstvo je v mojej vlasti bežné a muž sa môže s manželkou rozviesť celkom jednoducho: stačí, aby tri razy povedal „rozvádžam sa s tebou“. Hovoria tomu „trojitý talák“.

Toto všetko neoddeliteľne patrí ku kmeňovej krajine, ktorá si tvorí vlastné zákony a vzdoruje vonkajšiemu svetu. Panuje v nej také pokrytectvo, že aj keď náboženstvo ovplyvňuje všetko – vzdelávanie, súdnictvo, činnosť vlády –, deväťdesiatpäť percent historických budov v Mekke, väčšinou tisícročných, zbúrali z fanatickeho strachu, aby neodvracali pozornosť pútnikov od proroka Mohameda.

Zničili dokonca aj tie, ktoré sa spájali s jeho rodinou. A zatiaľ čo bežné ženy sa zahaľujú do čiernych rúch pripomínajúcich vrecia na mŕtvoly, moderátorky televíznej spravodajskej stanice, ktorú vlastní kráľovská rodina, nosia západné oblečenie. Ako vravím, je to čisté pokrytectvo. Obyvatelia v Saudskej Arábii celý život hrajú hru s názvom pretváarka.

Muži v mojej krajine znamenajú všetko. Rozhodujú o každej maličkosti, pevne držia v rukách moc a strážia kľúče k náboženstvu aj ku kultúre. Na druhej strane ženy sú odmietané, zavražďované a slúžia ako objekty mužskej pokrivenej posadnutosti čistotou. Je to zložitý a chatrný domček z kariet, ktorému hrozí zrušenie, ak sa niekto odváži povedať pravdu.

Môj otec Muhammad Mutlak al-Kunún patrí v Saudskej Arábii k vodcom, lebo je guvernérom Al Sulaimi, mesta nachádzajúceho sa približne 180 kilometrov od Há'ilu, a pri práci prichádza do styku s kráľovskou rodinou. S nami nebýva. Keď som mala štrnásť rokov, vzal si druhú manželku, čo je v Saudskej Arábii legálne, a s treťou uzatvoril manželstvo krátko po mojich sedemnástych narodeninách. Tým sa pre mňa, matku a mojich šesť súrodencov všetko zmenilo. Otec už s nami nechodil na dovolenky a moja matka Lu'lu' sa cítila taká sklúčená, zradená a odmietnutá, že sa zmenila dokonca aj jej osobnosť. Predpokladala, že otec uzatvoril ďalšie dve manželstvá, lebo keď zostarla, zatúžil po mladších ženách. Mala pravdu.

Aj tento sviatok som sa chystala osláviť iba s ňou a so súrodencami. Som piate dieťa zo siedmich. Staršia sestra Lamjá je už vydatá a druhá najstaršia Rím tentoraz

nemohla ísť s nami. Takže sme sa v aute viezli šiesti – Madžíd sedel vpredu s najstarším Mutlakom, ktorý šoféroval, zatiaľ čo mama a ja sme sa tlačili s mladším bratom Fahdom a malou sestrou Džúdí vzadu. Musela som sedieť uprostred, lebo aj keď som mala na sebe abáju aj nikáb, cez okná auta ma nesmeli byť vidieť. Zadné sedadlo sa napokon ukázalo ako strategicky ideálne miesto – umožnilo mi zistiť, kam brat skryl naše cestovné pasy, a zmocniť sa svojho, keď sa nedíval.

Keď sme zišli na prízemie a chystali sa nastúpiť do auta, otec sa prišiel s nami rozlúčiť a každému dal peniaze na oslavu sviatku. Otec má široký, priateľský úsmev, ktorým si ľahko získava ľudí. Výnimočne som bola rada, že tvár mi zahaľuje nikáb, lebo hoci som sa naňho usmievala, nepochybne by si všimol môj smútok, že ho vidím naposledy. Z otca som mala zmiešané pocity. Správal sa ku mne veľmi zle a veľmi ublížil sestre aj matke, napriek tomu som ho milovala. Otec, matka aj bratia na mňa kládli vysoké nároky, ktorými ma od seba účinne odohnali. Žiadali odo mňa obeť, ktoré som jednoducho nemohla priniesť. Keď som si ostrihala vlasy, zamkli ma v izbe a nepustili ma z nej, kým nevymysleli vysvetlenie môjho nezvyčajne krátkeho účesu. Napokon ma prinútili nosiť turban a všetkým nahovorili, že sa mi stala nehoda – spálila som si vlasy, a tak mi ich museli ostrihať. Vyjstť z domu bez nikábu v Saudskej Arábii považujú za priestupok, ktorý treba prísne potrestať, a presne to urobili mne: zasypali ma údermi, kopancami a fackami. Keby zistili, že už mám sexuálnu skúsenosť s mužom, nepochybne by ma zabili, aby zachránili česť našej rodiny. Alebo by ma aspoň pri-

nútili vydať sa za muža, ktorého nepoznám. Musela som odísť, lebo by som tam nemohla žiť podľa svojich predstáv a za prípadnú chybu by som zaplatila životom. Túto cestu som považovala za prvý deň nového života, na ktorý som čakala, odkedy som prosila o dovoľenie študovať na univerzite v inom meste a dočkala som sa rúzneho odmietnutia. Ponúkala mi šancu vyhnúť sa životu vo väzení, na ktorý boli odsúdené matka a staršie sestry.

Keď ma auto odvážalo z jediného domova, ktorý som kedy poznala, neobzrela som sa. Len čo sme však opustili našu štvrť a zamierili k diaľnici, neodolala som túžbe a naposledy som pozrela na vzdialené vrchy Ádžá a Salmá, symboly šťastia a tragédie, ktoré ma stále prenasledujú. Há'il obklopujú hory, ale tieto dve v severnej časti mesta sú najväčšie a najznámejšie v regióne. Obyvatelia ich dobre poznajú ako miesto, na ktorom sa odohral ľúbostný príbeh. Ádžá, príslušník kmeňa Amalekitov, sa zamiloval do Salmy, ktorá pochádzala z iného kmeňa. Vyznali si navzájom lásku, no rodičia im odmietli dať povolenie na sobáš. Prekliati milenci spolu ušli, ale príbuzní ich, bohužiaľ, chytili a zabili. Aju ukrižovali na jednej hore a Salmu na druhej. Už ako dieťa som pochopila, že dospelí nám ten ľúbostný príbeh rozprávajú najmä preto, aby nám dali odstrašujúci príklad.

O dávných dňoch v horách som však nemala čas premýšľať, musela som rýchlo vymyslieť spôsob, ako by som získala svoj cestovný pas. Pozorovala som Mutlaka, ako nastupuje do auta. Vedela som, že má pasy nás všetkých – ako najstarší muž na tejto ceste bol povinný mať všetky dôležité doklady pri sebe. Keď sme niekam odcestovali, často ich

nosil vo vrecku zo strachu, aby nám ich neukradli, no teraz sme sa všetci cítili bezpečne, lebo sme sedeli v aute a cestovali za rodinou do Kuvajtu. Od chvíle, keď si sadol za volant, som z Mutlaka nespustila oči, a tak mi neušlo, že pasy vložil do odkladacieho priečinka v palubnej doske. Okrem cestovného pasu ma znepokojovala aj možnosť, že prídem o telefón – čo ak si ho odo mňa niekto požičia a už mi ho nevráti? V mobile som mala pod krycím názvom uložený celý plán úteku vrátane podrobností o tom, ako si rezervujem let, pripojím sa na internet a dostanem sa z Kuvajtu do Thajska, čo urobím a kde sa ubytujem, až tam prídem, a ako odtiaľ odletím do Austrálie, ktorá bola mojím konečným cieľom, lebo som v nej chcela požiadať o azyl. Do telefónu som si uložila aj zoznam svojich priateľiek z celého sveta, ktoré takisto ušli. Vyše roka som komunikovala s mladými ženami žijúcimi v Nemecku, vo Francúzsku, v Spojenom kráľovstve, Kanade, vo Švédsku a v Austrálii, ktoré mi poskytnú veľa užitočných rád, ako sa vyhnúť nástrahám. Jedna ma varovala, že austrálski úradníci chcú zabrániť príchodu imigrantov do krajiny, a tak saudskoarabské dievčatá po príchode do nej požiadajú, aby zavolali svojim otcom. Preto som sa dohodla s jedným kamarátom vo Veľkej Británii, že pre ten prípad budem mať pri sebe jeho meno a telefónne číslo. Okrem rôznych tipov v telefóne týkajúcich sa riešenia možných problémov som mala aj peniaze – približne desaťtisíc saudských rialov (2 700 amerických dolárov) uložených na priateľkinom bankovom účte. Nasporila som si ich za sedem mesiacov a do mobilu som si zapísala aj heslo k účtu. Plánovala som odísť s rodinou do Kuvajtu, zmocniť sa svojho pasu, ujsť na letisko, kúpiť si letenku do Thajska

a odtiaľ odletieť do Austrálie. Mala som tam priateľov, ktorí ma po prilete budú čakať na letisku.

Keď sme prekročili hranicu Kuvajtu, bola už polnoc. V čase nášho príchodu do hotela teplota klesla na približne sedem alebo osem stupňov Celzia. Triasla som sa, ale skôr od strachu než od studeného nočného vzduchu. V apartmáne nás ubytovali o druhej po polnoci. Ešte vždy som nemala svoj pas, lebo na jeho získanie sa mi nenaskytla príležitosť. Prezerala som si hotelový apartmán – dve spálne (jedna pre bratov a druhá pre sestru, matku a mňa), kúpeľňa a obývačka. Bolo mi jasné, že spanie s matkou bude problém, lebo mala ľahký spánok, a keby som sa v noci pohybovala po izbe, určite by sa zobudila. Preto som jej navrhla, aby sa uložila v obývačke, lebo spálňa je malá, a hoci posteľ vyzerá veľká, pre nás tri v nej nebude dosť miesta. Matka napokon uznala, že v obývačke sa bude cítiť pohodlnejšie.

Sviatok bol nesmierne únavný. Musela som predstierať, že si užívam nákupy, slávnostné jedlo aj návštevu, ale v skutočnosti som pozorovala ostatných a striehla na najvhodnejšiu príležitosť na útek. Niekoľko dní sme nakupovali oblečenie v obrovskom nákupnom centre. V jednom butiku som si bez vedomia rodiny kúpila krátku sukňu a vopchala si ju do tašky. Doma by som oblečenie odhaľujúce nohy nosiť nesmela, ale zamýšľala som čoskoro to urobiť v Austrálii. Okrem toho vedomie, že ho mám v taške, mi dodávalo krídla a posilňovalo moje odhodlanie ujsť od rodiny. Zašli sme aj na pláž a nová skúsenosť mi znovu pripomenula obeť, ktoré musia prinášať ženy v Saudskej Arábii. Matka vyhlásila, že ženy na pláži, ktoré chodia do vody v plavkách, sú pobehtice, ale vedela som, že vôbec nie

sú zlé. Prečo chlapci – moji bratia – smeli šantiť vo vode, plávať, špliechať na seba, ochladzovať sa a zabávať, zatiaľ čo u mňa by rovnaké správanie považovali za hriechne? Od hlavy po päty zahalená v abáji som trčala na pláži, potila sa a sľubovala si, že po príchode do Austrálie si kúpim bikiny a budem plávať, koľko sa mi zachce. Plávať som však nevedela – v Saudskej Arábii to dievčatá neučili.

Pobyt na pláži bol ďalší zážitok, ktorý mi otvoril oči. Ešte nikdy som nevidela oceán, príboj ani morské prúdy. Očarene som pozorovala prichádzajúci príliv, modrú vodu ďaleko na mori a biele hrebene vln valiace sa k brehu. Vlny celý deň zalievali pláž a zase sa vracali do mora. Ich vytrvalý pohyb pôsobil takmer duchovne, ako obrad odohrávajúc sa na okraji oceána. S falošnou pokorou si zahaľovať telo a spoza masky pozorovať prírodu v celej jej nádhere mi pripadalo veľmi neprirodené.

Do nášho návratu domov zostával už iba deň, keď som konečne zazrela šancu na ukoristenie svojho cestovného pasu. Stalo sa to 4. januára o druhej popoludní. Matka, mladšia sestra a ja sme sedeli na zadných sedadlách auta a čakali na Mutlaka, ktorý odišiel do reštaurácie rezervovať pre nás salónik. Vzal so sebou aj dvoch mladších bratov, takže predné sedadlo bolo prázdne. *Teraz alebo nikdy*, pomyslela som si a vystrela som ruku k odkladaciemu priečinku na palubnej doske. Matka sa ma hneď spýtala: „Čo chceš?“ Operadlo predného sedadla jej zakrývalo výhľad, a tak nevidela, čo robím. Zmeravela som, ale rýchlo som ovládla paniku a pokojne som odvetila: „Chcem si dobiť mobil.“ Otvorila som priečnik, pravou rukou som z neho vybrala svoj cestovný pas a vsunula si

ho do ľavého rukáva abáje. Potom som ju pomaly stiahla a ľavú som naklonila tak, aby z neho nevypadol. Keď som dostala pas bezpečne z dohľadu, vtiahla som ľavú ruku do rukáva, uchopila doklad a pustila ho do malej tašky, ktorú som skrývala pod abájou. Abája bola široká, a tak nikto nevidel, čo robím: nenávidené oblečenie mi tentoraz poskytlo dokonalé krytie. Môj čin – v podstate krádež predmetu zvereného do úschovy bratovi – ma však silno rozrušil. Srdce mi bilo ako splašené, ale zároveň som sa cítila ochrnutá, chvíľu som nemohla pohnúť ani svalom. Sotva som verila tomu, čo sa mi práve podarilo. Napokon som sa znovu oprela na sedadle a poslala som priateľke textovú správu, že som získala svoj pas. „Mám ho. Mám ho,“ opakovala som v nej, ale pocit víťazstva takmer hneď ustúpil strachu, že niekto z rodiny otvorí odkladací priečinok a zistí, že jeden cestovný doklad chýba.

Keď sme vošli do reštaurácie, úzkosť ma načisto ochromila. Pôsobila som doslova ako mŕtvola, nemohla som rozprávať ani sa smiať s ostatnými. Čakanie bola hotová agónia. Po príchode do súkromného salónika sme si smeli vyzliecť abáje aj nikáby. Rodina videla moju tvár, a tak som sa zúfalo snažila tváriť ľahostajne. Keď sme si objednali čaj a *makbús*, naše obľúbené jedlo pozostávajúce z kúskov koreneného kuracieho mäsa a ryže basmati, trochu som sa upokojila. Lenže pri jedle sa mi pustila krv z nosa. Vedela som, že za to môže stres, ale nahlas by som to nikdy nepriznala. Na otázku rodiny, ako sa cítim, som odvetila: „Neviem, tuším som unavená,“ a potom som z celého srdca dúfala, že moja malá nehoda v nikom neprebudí podozrenie. Nos mi silno krvácal a situáciu ešte zhoršilo,

že som sa potila od nervozity. Utrela som si nos a rodine som oznámila, že sa idem očistiť na toaletu, v nádeji, že získam trochu času na spamätanie. Keď som tam prišla, krvácanie z nosa zosilnelo a pridala sa k nemu nevoľnosť. Napokon som však oba problémy vyriešila, vrátila som sa k ostatným a snažila sa správať normálne. Uistila som ich, že sa mi iba trochu krúti hlava, a nasilu som sa zapojila do rozhovoru pri stole. Keď sme vyšli z reštaurácie a nastúpili do auta, pokračovala som v diskusii v nádeji, že ostatných ňou dostatočne zamestnám a nikomu nenapadne otvoriť odkladací priečinok. Sústredila som sa najmä na Mutlaka, rozptyľovala som ho, kým sme sa nevrátili do hotela, kde sme sa osprchovali a pripravili na večeru u otcovej sestry.

Keď sme prišli do domu mojej tety, vzdialeného približne hodinu cesty od hlavného mesta, všetkým som pripomenula, aby sa vyhýbali kofeínu a nezostali hore príliš dlho, lebo ráno nás čaká dlhá cesta späť domov. Bola to naša posledná noc v Kuvajte a nechcela som, aby niekto trpel nespavosťou, potrebovala som, aby čo najskôr a najtvrdšie zaspali a tým mi poskytli príležitosť na útek.

Pri večeri sa zišlo veľa ľudí – bratrance a priatelia mojej tety. Rozhliadla som sa okolo seba a usúdila som, že vzhľadom na počet hostí – v dome sa ich tlačilo vyše dvadsať – a na presvedčenie matky a bratov, že sa zabávam s dievčatami v druhej izbe, mám ideálnu príležitosť na odchod. Vygúglila som si číslo taxislužby a esemeskou objednala taxík s tým, že o dve hodiny musím byť na letisku. Taxikár mi však odpísal, že po mňa nemôže prísť – nachádzala som sa na odľahlom mieste, kam taxíky nechodili. Sklamalo ma to, ale veľmi neznepokojilo. Naš hotel v Kuvajte nestál v centre

mesta, no ešte sa nachádzal v dosahu taxislužby. Usúdila som, že veľké, rušné mesto je presne ten typ miesta, kde by mohla zmiznúť mladá žena, a tak som taxikárovi znovu napísala. Ak nemôže prísť do tetinho domu, nech po mňa príde o 7.00 do hotela, v ktorom som ubytovaná, a odvezie ma na letisko. Už bolo jedenásť hodín večer. Aj keď pri oslavách sme zvyčajne zostávali hore dlho do noci, tentoraz som rodinu presviedčala, aby sme sa už vrátili do hotela a trochu sa vyspali. Napokon sme sa rozlúčili a odišli sme.

Po návrate do apartmánu som predpokladala, že všetci hneď pôjdu spať, ale matka a bratia si sadli v obývačke a debatovali. Neodvážila som sa pripojiť k nim a ustavične som dúfala, že sa poberú do postelí. Zavolala som k sebe sestričku, aby mi zatiaľ robila spoločnosť, ale čoskoro zaspala. Dvere izby boli odchýlené, a tak som videla, čo sa deje v obývačke. Zvyšok rodiny sa v nej zabával ešte tri hodiny. Bola som celá bez seba od strachu. Mala som poslednú šancu na útek. Postupne sa však rozišli – najprv jeden brat, potom druhý, a keď odišiel aj najmladší, matka konečne zhasla v obývačke svetlo. V spálni som bola iba so svojou sestričkou. Tvrdo spala a čoskoro premohol spánok aj matku. O 4.00 som si rezervovala letenku kuvajtských aerolínií z Kuvajtu do Thajska. Vedela som, že keď rodičia zistia, že som ušla, budú sledovať každý môj krok aj pohyby na mojom bankovom účte pomocou aplikácie, ktorú muži v Saudskej Arábii používajú na špehovanie manželiek. Aplikácia, ktorú poskytuje ministerstvo vnútra Saudskej Arábie a ktorá sa dá stiahnuť pomocou obchodu Google Play alebo Apple App, upozorní muža, keď žena použije svoj telefón, cestovný pas alebo kreditnú kartu. Vedela som, že sa musím zbaviť SIM karty